

TIPURI COMPLEXE DE DATE – STRUCTURI

O structură este o colecție de una sau mai multe variabile (de același tip sau de tipuri diferite) grupate sub un singur nume. Variabilele care fac parte din structură se numesc membrii structurii respective. Membrii unei structuri pot fi tipuri de date simple (int, float, etc), tipuri de date agregate (tablouri, alte tipuri de structuri) sau pointeri (la diverse tipuri de date, inclusiv pointer la același tip de structură – structuri autoreferite).

1. Declarația și definiția unei structuri

1.1. Declarația unei structuri

Forma generală a declarației unei structuri este:

```
struct NUME_STRUCTURĂ {  
    declarații de date;  
};
```

și cuprinde:

- Cuvântul cheie **struct**
- Numele modelului (prototipului) structurii **NUME_STRUCTURĂ**
- Descrierea membrilor structurii respective. Forma generală a membrilor unei structuri este

- tip nume;

sau

- tip nume[dim₁][dim₂]...[dim_n];

Prin această descriere se indică "prototipul" (modelul) structurii respective, nu se rezervă zonă de memorie și această declarație poate apare într-un fișier header.

O structură se poate declara și fără indicarea componenței sale, adică putem scrie:

```
struct NUME_STRUCTURĂ;
```

urmând ca descrierea să se facă ulterior, înainte de prima definire a unei variabile al cărui tip este structura respectivă.

Declarația unei structuri va apare în fișierul header înainte oricăror referiri la tipul de structură respectiv (de exemplu, înaintea specificării prototipurilor funcțiilor care folosesc ca parametru sau ca valoare de retur o structură de tipul specificat).

1.2. Definiția unei structuri

Are rolul de a rezerva zonă de memorie pentru variabilele de tip structură forma generală este:

```
struct [NUME_STRUCTURĂ] {  
    declarații de date;  
    } v1, v2[10], ..., vn;
```

unde v1, v2, ..., vn sunt variabile de tipul NUME_STRUCTURĂ. Aici [...] indică faptul că partea respectivă din definiție poate să lipsească.

În cazul în care structura a fost declarată anterior (în fișierul header), definirea unor variabile de tip structură se face în forma:

```
struct NUME_STRUCTURĂ v1, v2[10], ..., vn;
```

Definiția unei structuri nu poate apare într-un fișier header.

2. Operații cu structuri

2.1. Inițializarea

Forma generală pentru inițializarea unei structuri este:

```
struct NUME_STRUCTURĂ variabila_structura = {val1, ..., valn};
```

dacă structura a fost declarată anterior sau

```
struct NUME_STRUCTURĂ {  
    declarații de date;  
    } variabila_structura = {val1, ..., valn};
```

dacă se face și definirea variabilei de tip structură o dată cu declararea ei. val₁, ..., val_n reprezintă valorile de inițializare ale membrilor structurii respective și trebuie să coincidă cu tipul membrului structurii la care se referă.

Exemplu:

Fiind dată o declarație de structură care descrie o dată calendaristică de forma:

```
struct DATA {  
    int zi;  
    char luna[15];  
    int an;  
};
```

Definirea cu inițializare a unei variabile ziDeNastere de tip DATA se face prin:

```
struct DATA ziDeNastere = {11, "iunie", 1970};
```

2.2. Accesarea membrilor

Un membru al unei structuri se accesează folosind operatorul de selecție . (punct).

Forma generală este:

`variabila_structura.membru_structura`

Luând exemplul de mai sus, afișarea conținutului variabilei de tip structură **ziDeNaștere** se face astfel:

```
printf("%d %s %d\n", ziDeNaștere.zi, ziDeNaștere.luna, ziDeNaștere.an);
```

Observație:

Atunci când un membru al unei structuri este de un tip real (float, double sau long double) inițializarea prin citire de la tastatură a valorii membrului respectiv se face folosind o variabilă auxiliară, ca în exemplul următor:

```
PUNCT a;  
double aux;  
scanf("%lf", &aux);  
a.x = aux;
```

2.3. Copierea unei structuri

Este permisă copierea unei structuri în altă structură fie membru cu membru (prin atribuiri aplicate unor variabile simple), fie luând structura ca un întreg.

Exemplu:

```
struct DATA zi1 = {25, "martie", 2004};  
struct DATA zi2, zi3;  
zi2 = zi1;  
zi3.zi = zi1.zi;
```

după secvența de cod de mai sus, membrii structurii **zi2** vor avea aceleași valori ca și membrii structurii **zi1**, iar membrul **zi** al structurii **zi3** va avea aceeași valoare cu membrul **zi** al structurii **zi1**, ceilalți doi membri rămânând cu valori nedeterminate.

2.4. Structuri și funcții

O structură poate fi folosită ca parametru de intrare pentru o funcție și o funcție poate returna o structură. **Modificările** făcute asupra valorii membrilor unei structuri într-o funcție **nu se păstrează** și după ieșirea din funcție. O structură se transmite către o funcție prin valoare, prin intermediul stivei.

Exemplu:

Fiind declarată structura următoare asociată unui punct din plan

```
struct _PUNCT {
    double x, y;
};
typedef struct _PUNCT PUNCT;
```

- a) să se scrie o funcție care returnează distanța dintre două puncte;
- b) să se scrie o funcție care returnează punctul simetric față de origine al unui punct dat.

```
a) double distanta(PUNCT a, PUNCT b)
{
    double d;
    d = sqrt((a.x - b.x) * (a.x - b.x) + (a.y - b.y) * (a.y - b.y));
    return d;
}
```

```
b) PUNCT simetric(PUNCT a)
{
    PUNCT b;
    b.x = -a.x;
    b.y = -a.y;
    return b;
}
```

Considerând următoarele definiții:

```
double d;
PUNCT A, B, X, Y;
```

și că variabilele structură de tip PUNCT A, B, Y sunt inițializate pe parcursul programului, apelul celor două funcții se face astfel:

```
d = distanta(A, B);
```

```
/*
 * Calculează distanța dintre punctele ale căror coordonate
 * sunt în structurile A și B de tip PUNCT
 */
```

```
X = simetric(Y);
```

```
/*
 * Membrii variabilei structură X, de tip PUNCT, va conține valorile simetrice
 * față de originea axelor de coordonate ale membrilor variabilei structură Y,
 * de asemenea de tip PUNCT.
 */
```

TEMA

Pentru fiecare problemă se va construi un proiect cu fișierul header corespunzător.

Problema nr. 1

Se consideră următoarea structură asociată unui punct din spațiul bidimensional:

```
struct _PUNCT {  
    double x;      // abscisa  
    double y;      // ordonata  
};
```

și declarația de tip

```
typedef struct _PUNCT PUNCT;
```

Folosind aceste două declarații să se rezolve următoarea problemă:

Se citește dintr-un fișier un număr întreg **n** și apoi coordonatele a **n** puncte din spațiul bidimensional (fiecare linie conține coordonatele unui punct separate printr-un spațiu).

Exemplu: Fișierul de intrare este **poligon.in** și are următorul conținut:

```
3  
1 1  
-2 4  
-4 -3
```

Să se calculeze aria și perimetrul poligonului determinat de cele **n** puncte, presupunând că poligonul este convex. Valorile pentru arie și perimetru se vor afișa după afișarea coordonatelor vârfurilor poligonului cu 3 zecimale.

Se vor scrie și folosi funcții pentru:

- Calculul distanței dintre două puncte;
- Calculul ariei unui triunghi folosind formula lui Heron;
- Calculul semiperimetrului unui triunghi;
- Calculul ariei totale;
- Calculul perimetrului poligonului
- Citirea unui vector de structuri dintr-un fișier.

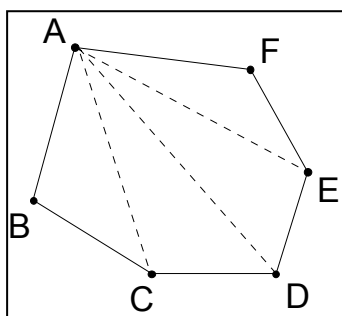
- Afișarea coordonatelor vârfurilor poligonului știind că primul vârf este notat cu **A**, iar coordonatele unui vârf se indică între paranteze după "numele" vârfului.

Exemplu:

A(1, 1) B(2.75, 3.14)

Pentru coordonate de tip real se vor indica două zecimale și se vor afișa câte 5 puncte pe o linie, puncte separate printr-un TAB.

Exemplu:

Perimetrul = \sum lungimilor laturilor AB, BC, CD, DE, EF, FA

Aria = \sum ariilor triunghiurilor ABC, ACD, ADE, AEF

Date de test:

- a). pentru poligonul A(1,1), B(-2,4), C(-4,-3)

Aria = 13,500

Perimetrul = 17,926

- b) pentru poligonul A(2,98; 8,88), B(9,02; 5,98), C(13,16; 10,12), D(11,02; 14,00), E(6,04; 18,08)

Aria = 68,732

Perimetrul = 33,119

Problema nr. 2

În pădurea cu alune aveau case mai mulți pitici. Unii dintre ei purtau scufii roșii, alții purtau scufii albastre. Regele lor era singurul care purta scufie galbenă.

Din nefericire au apărut conflicte între piticii cu scufii roșii și piticii cu scufii albastre. Pentru a-și putea păstra scufia galbenă, regele trebuie să găsească o soluție pentru a aplană acest conflict. El plănuiește să construiască o potecă prin pădure care să separe casele piticilor cu scufii roșii de casele piticilor cu scufii albastre. Pentru aceasta toți sfetnicii trebuie să propună poziții ale potecii. Se cunosc coordonatele tuturor căsuțelor piticilor și fiecare sfetnic va propune coordonatele a două puncte care se vor afla pe dreapta care reprezintă poteca.

O potecă este validă dacă și numai dacă toate casele piticilor cu scufii roșii se vor afla de o parte a potecii și toate casele piticilor cu scufii albastre se vor afla de cealaltă parte. O potecă

nu va fi validă dacă va trece exact prin casa unui pitic. (indiferent de culoarea scufiei acestuia. Trebuie să stabiliți care din potecile propuse de sfetnici sunt valide.

Date de intrare

Prima linie a fișierului de intrare **PITICI.IN** conține numărul M al piticilor cu scufii roșii. Următoarele M linii conțin perechi de numere reale, separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele căsuței unui pitic cu scufie roșie.

Următoarea linie conține numărul N al piticilor cu scufii albastre. Următoarele N linii conțin perechi de numere reale, separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele căsuței unui pitic cu scufie albastră.

Următoarea linie va conține numărul K al sfetnicilor, iar pe următoarele K linii se vor afla câte patru numere reale, separate printr-un spațiu, reprezentând coordonatele celor două puncte care vor determina dreapta propusă de sfetnic.

Date de ieșire

Fișierul de ieșire **PITICI.OUT** va conține K linii fiecare corespunzând unei poteci propuse de un sfetnic. În cazul în care poteca este validă linia va conține mesajul **DA – Sfetnicul i a dat o soluție validă**, iar în cazul în care poteca nu este validă linia va conține mesajul **NU – Sfetnicul i a dat o soluție invalidă**. În ambele cazuri i reprezintă numărul de ordine al sfetnicului care a dat soluția respectivă.

Exemplu:

PITICI.IN

2
0 0
0 2
2
2 0
2 2
4
0 1 2 1
1 0 1 2
0 0 1 2
1 2 2 0

PITICI.OUT

NU - Sfetnicul 1 a dat o solutie invalida
DA - Sfetnicul 2 a dat o solutie valida
NU - Sfetnicul 3 a dat o solutie invalida
NU - Sfetnicul 4 a dat o solutie invalida

Indicație de rezolvare:

Problema se reduce la a verifica pentru fiecare dintre poteci (drepte) dacă punctele corespunzătoare căsuțelor tuturor piticilor cu scufii roșii se află de o parte a dreptei și punctele corespunzătoare căsuțelor tuturor piticilor cu scufii albastre se află de cealaltă parte a dreptei.

Pentru aceasta trebuie determinată ecuația dreptei corespunzătoare unei poteci. Ecuația unei drepte este:

$$ax + by + c = 0 \quad (1)$$

Fie (x_1, y_1) și (x_2, y_2) coordonatele a două puncte care determină o dreaptă. Coeficienții din formula (1) se determină cu relațiile:

$$a = y_1 - y_2 \quad b = x_2 - x_1 \quad c = x_1 y_2 - x_2 y_1 \quad (2)$$

Pentru a determina de care parte a dreptei (potecii) se află căsuța unui pitic trebuie să înlocuim în formula (1) variabilele x și y cu coordonatele căsuței respective. Pentru o căsuță care se află chiar pe potecă rezultatul va fi nul, iar pentru căsuțele piticilor cu scufii roșii rezultatul trebuie să aibă un semn, iar pentru căsuțele piticilor cu scufii albastre rezultatul trebuie să aibă semn opus.

Trebuie să determinăm semnul pentru căsuța primului pitic cu scufie roșie. Apoi vom determina semnele pentru căsuțele tuturor celorlalți pitici cu scufii roșii. Dacă apare un semn diferit putem trage imediat concluzia că poteca nu este validă. Dacă obținem o valoare nulă dreapta corespunzătoare va trece prin căsuța unui pitic, deci nici în această situație poteca nu este validă.

Dacă nu am identificat nici o situație care să conducă la concluzia că poteca nu este validă, putem fi siguri că toți piticii cu scufii roșii au căsuțele de aceeași parte a potecii.

În continuare vom determina semnele pentru căsuțele piticilor cu scufii albastre. Dacă apare valoarea 0 sau același semn ca pentru piticii cu scufii roșii rezultă imediat că poteca nu este validă.

Dacă nu am identificat nici acum o situație care să conducă la concluzia că poteca nu este validă, putem fi siguri că toți piticii cu scufii albastre au căsuțele de cealaltă parte a potecii.

În acest moment putem concluziona că poteca respectivă este validă.

Pentru rezolvarea problemei trebuie definite tipurile de date:

PUNCT ca sinonim pentru o structură asociată unui punct din plan care conține ca membri două date de tip real;

PITICI ca sinonim pentru o structură asociată piticilor cu scufii de aceeași culoare. Structura cuprinde ca membri un întreg fără semn (reprezentând numărul piticilor) și un tablou de structuri PUNCT prin intermediul căruia se vor stoca coordonatele căsuțelor piticilor din grupul respectiv.

După citirea coordonatelor căsuțelor celor două grupuri de pitici aceste se vor afișa pe ecran respectând următorul model (dat pentru exemplul din problemă):

Casutele piticilor cu scufii rosii se gasesc la urmatoarele coordonate:

(0.0, 0.0) (0.0, 2.0)

Casutele piticilor cu scufii albastre se gasesc la urmatoarele coordonate:

(2.0, 0.0) (2.0, 0.2)

Coordonatele unui punct se vor afișa cu o singură zecimală.

Problema nr. 3

Se consideră polinomul cu coeficienți complecși:

$$P(x) = a_0 \cdot x^n + a_1 \cdot x^{n-1} + \dots + a_{n-1} \cdot x + a_n \quad (2.1)$$

Să se calculeze, folosind schema lui Horner, valoarea polinomului în punctul z din planul complex, z fiind definit cu expresia

$$z = x + j \cdot y \quad \text{unde } j = \sqrt{-1} \quad (2.2)$$

Relația de recurență pentru calculul valorii unui polinom într-un punct z este:

$$P_n(z) = P_{n-1}(z) \cdot z + a_n \quad \text{cu} \quad P_{-1}(z) = 0 \quad (2.3)$$

(nu se vor folosi funcții recursive).

Se asociază unui număr complex structura:

```
struct COMPLEX {
    double re;      // partea reală
    double im;      // partea imaginară
};
```

și unui polinom structura:

```
struct POLINOM {
    int n;           // gradul polinomului
    struct COMPLEX c[20]; // coeficienții polinomului
};
```

Se vor scrie și folosi funcții pentru:

- Citirea unui vector de numere complexe dintr-un fișier (**polinom.in**);
- Adunarea a două numere complexe;
- Înmulțirea a două numere complexe;
- Calculul valorii unui polinom de variabilă complexă cu coeficienți complecși (varianta iterativă și nu recursivă) într-un punct.

Problema nr. 4

Fie tipul de dată PUNCT declarat astfel:

```
typedef struct _PUNCT {  
    double x;      // abscisa  
    double y;      // ordonata  
} PUNCT;
```

asociat unui punct din plan și un tip de dată declarat:

```
typedef struct _LINIE {  
    double m;      // panta  
    double n;      // tăietura  
} LINIE;
```

asociat unei drepte a cărei ecuație este:

$$y = m \cdot x + n \quad (3.1)$$

Se citește, de la tastatură, un număr întreg **n** și apoi coordonatele a **n** puncte din plan.

a) Să se verifice dacă toate punctele se găsesc pe dreapta determinată de primele două puncte introduse. Pentru aceasta se determină ecuația unei drepte luând în considerare coordonatele primelor două puncte din cele introduse și apoi se verifică dacă celelalte puncte aparțin drepte.

Ecuația drepte care trece prin două puncte este:

$$\frac{y - y_1}{y_2 - y_1} = \frac{x - x_1}{x_2 - x_1} \quad (3.2)$$

unde (x_1, y_1) și (x_2, y_2) sunt coordonatele punctelor care determină dreapta.

b) Să se afișeze ecuația drepte dată de ecuația (3.1).

c) Să se afișeze coordonatele punctelor care nu sunt pe dreapta care trece prin primele două puncte din plan ale căror coordonate au fost introduse. Afișarea coordonatelor punctelor care nu sunt pe dreaptă se face sub forma **(x, y)**.

Se vor scrie și folosi funcții pentru:

➤ Citirea unui vector de structuri

- Determinarea ecuației unei drepte (determinarea pantei și tăieturii dreptei respective)
- Verificarea coliniarității punctelor introduse
- Afișare ecuație dreaptă
- Determinare puncte care nu sunt pe dreaptă
- Afișare puncte care nu sunt pe dreaptă

Observație:

Trei puncte sunt coliniare dacă

$$\begin{vmatrix} x_1 & y_1 & 1 \\ x_2 & y_2 & 1 \\ x_3 & y_3 & 1 \end{vmatrix} = 0$$

unde (x_i, y_i) cu $i = 1, 2, 3$ sunt coordonatele celor trei puncte. Relația de mai sus poate fi folosită (cu adaptările necesare) și pentru determinarea ecuației unei drepte care trece prin două puncte.